

Achtttiende Internationale Taalkunde-Olympiade

Ventspils (Letland), 19–23 juli 2021

Oplossing van de opgave van de groepswedstrijd

(a)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
AS	N	E	AF	BC	V	W	AR	L	AM	BH	D	AH
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
AL	AQ	BG	AI	P	AT	AK	AJ	BA	AW	AX	AZ	BF
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	
B	AU	F	O	A	C	AV	S	AN	AC	BI	BB	
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
AY	J	I	AO	Q	T	H	G	BD	BE	R	Y	AG
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62		
AP	BJ	X	M	AD	U	Z	AE	AA	AB	K		

- (b)
- Ariengatu nóguchu nun nabuidunu muna. — *Mijn moeder heeft me gezegd het huis te vegeen.*
 - Hísieti uwi lun. — *Hij houdt van vlees.*
 - Nani guríara to. — *Dit schip is van mij.*
 - ¿Ka babuserubai? — *Wat wil je?*
 - Ibdieti nun átirila irumu tau. — *Ik weet niet hoe oud ze is.*
 - Yumbuitibu hamuga anhabu giara. — *Je zou komen als je kon.*
 - Áfarati búguchi aban ounli. — *Je vader heeft een hond gedood.*
 - Háluaha háfuridun óuchaha haruga. — *Ze proberen morgen uit te gaan en te vissen.*
 - Nidin aríahai úduraü. — *Ik ben gegaan om de vis te zoeken.*
 - Nuguya mabuseruntina nuádigimari. — *Ik wilde niet werken.*
 - ¿Ka tiri lani señora? — *Hoe heet zijn vrouw?*
 - Ariha hamutina súdara. — *De politie heeft me gezien.*
 - ¿Ka abu ludin? — *Met wie is hij gekomen?*
 - ¿Ka biribai? — *Hoe heet je?*
 - Wagía madüguntiwa guríara. — *We hebben geen schip gemaakt.*
 - Máfaru numutu hiñaru to. — *Ik heb deze vrouw niet gedood.*
- (c)
- *Ik weet niet hoe je vader heet.* — Ibdieti liri búguchi nun.
 - *Ze zien deze plek niet.* — Marihin hamuti fulaso le.
 - *Jullie weten niet hoe deze man heet.* — Ibdieti liri eyeri le hun.
 - *Deze bezem is van ons.* — Wani abuidagülei le.
 - *Je hebt me niet gedood.* — Máfaru bumutina.
 - *We zien deze boot niet.* — Marihin wamuti póupoutu le.
- (d) i.
• vrouw — hiyaro	• jij — bui
• oma — kuthu	• doden — farun
• oor — dike	• slapen — donkon
• hand — khabo	• zien — dukhun
• arm — duna	• na — diki
• die daar (mann.) — lira	• één — aba
• die daar (vrouw.) — tora	• twee — biama/bian
- ii. $m > n$

(e)

Garifuna (vrouwlijke spraak)	Garifuna (mannelijke spraak)	Lokono	Kari'na	Nederlands
eyeri	wügüri	wadili	wokory	<i>man</i>
ati		athi		<i>chili</i>
nugía (nuguya)	au	dei	awu	<i>ik</i>
núgudi		dakoti	ypupuru	<i>mijn voet</i>
búbara		bubada	ajamosaiky	<i>je nagel, je klauw</i>
hati		kathi	nuno	<i>maan</i>
baligi		balishi	werùòpo	<i>as</i>
bugía (buguya)	amürü	bui	amoro	→ (d)
núgüra		dakora		<i>mijn hangmat</i>
hiñaru	würi	hiyaro	woryi	<i>vrouw</i>
hugía (huguya)		hui	amyjaron	<i>jullie</i>
úrüwa		kabun	oruwa	<i>drie</i>
uburei	günwüri	bodehi	kowai	<i>vishaak</i>
hürü	wayumu	koa	wajumo	<i>krab</i>
dunuru		kodibio	tonoro	<i>vogel</i>
niligün	yegü	dalikin	yjegy	<i>mijn huisdier</i>
awasi		marishi	awasi	<i>maïs</i>
lígiri		lushiri	enàtary	<i>zijn neus</i>
guríara			kurijara	<i>schip</i>
ubanaü		banahu	ore	<i>lever</i>
agifida		shifen	ituna	<i>bitter zijn/worden</i>
mua		horhorho	nono	<i>aarde</i>
gimara		shimarha	pyrywa	<i>pijl</i>
duna		oniabo, iniabo	tuna	<i>water</i>
hayaba		khayaba	kusipo	<i>vlo</i>
watu		ikikhodo	wàto	<i>brandhout</i>
weyu		hadali	weju	<i>zon</i>
bena		bahu rheroko	pena	<i>deur</i>
núbana		dabana	yjere	<i>mijn lever</i>
dübü		shiba	topu	<i>steen</i>
úraü		udaha	pi	<i>huid</i>

- (f) i. 1. Bian thoythonon dadukha. — B. *Ik heb twee volwassen vrouwen gezien.*
2. Bian horhorho yâka. — A. *Er zijn hier twee landvormen.*
3. Bian kasakabo diki landa. — J. *Hij is na twee dagen aangekomen.*
4. Dashî danoro diakoka. — M. *Mijn hoofd ligt bovenop mijn nek.*
5. Dashimakufa hîri lokoâ hu. — E. *Ik zal jullie bij jullie naam roepen.*
6. Ikî kolokoka to hime. — G. *De vis ligt in het vuur.*
7. Ludukha to kabadaro. — F. *Hij heeft de jaguar gezien.*
8. Lufarafa to kabadaro oma. — C. *Hij zal vechten met de jaguar.*
9. Lufarafa. — I. *Hij zal vechten.*
10. Lufarufa aba kabadaro. — L. *Hij zal een jaguar doden.*
11. Namithadufa de. — H. *Ze zullen me belachelijk maken.*
12. To thoytho kanabafa to kodibiobe khonan. — K. *De volwassen vrouw zal naar de vogels luisteren.*
13. To thoytho kanabufa to kodibiobe. — D. *De volwassen vrouw zal de vogels horen.*
ii. 14. Lufarufa aba kabadaro tora hiyaro oma. — *Hij zal een jaguar doden met die vrouw.*
15. Hushimaku we. — *Jullie heben ons geroepen.*
16. Horhorho diakoka to shibabe. — *De stenen liggen op de grond.*
iii. N. *Hij zal luisteren.* — Li wadili kanabafa.
O. *We zullen lachen.* — Wamithadafa.
P. *Ze zullen schreeuwen.* — Nashimakafa.
Q. *Er zijn hier drie mannen.* — Kabun wadilinon yâka.

(g)

• abu — met	• anura — vluchten	• irumu — jaar
• ábuna — zaaien	• ariha — zien	• ladüga — want
• achülüra — aankomen	• ariñaha — vertellen	• ligía — hij, daarom
• adeira — vinden	• arüna — arm	• nugía (nuguya) — ik
• adüga — maken	• ásurâ — zijn klaar met	• ou(n)we — sterven
• adumureha — praten met	• áwaha — roepen	• súdara — politie
• adura — schieten	• ayawa — huilen	• sun — alles
• áfara — doden	• bugía (buguya) — jij	• tugía (tuguya) — zij (ev. v.)
• afeidira — verliezen	• ebelura — betreden	• uagu — voor
• áfurida — uitgaan	• eifi — bonen	• úduraü — vis
• áluaha — zoeken naar	• eiga — eten	• umadaü — vriend
• aluguraha — verkopen	• hágía — zij (mv.)	• un — (om...) te
• anhein — als	• halaü — stoel	• wagía — wij
• anihein — hebben, er is	• íchiga — geven	• ya — hier